

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อค้นหาข้อสรุปจากปัญหาที่นำมาวิจัย โดยมีขั้นตอน และใช้ระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมข้อมูล

- 1.1 แหล่งที่มาของข้อมูล
- 1.2 วิธีการรวบรวมข้อมูล

2. วิธีการแจกแจงและการวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์
- 2.2 หน่วยที่ใช้ในการระบุจำนวน
- 2.3 การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูล

1.1 แหล่งที่มาของข้อมูล

แหล่งที่มาของข้อมูลจะเป็นข้อมูลในระดับปฐมภูมิ (Primary Source) ซึ่งได้แก่ ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ โดยเลือกใช้หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ 3 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และข่าวสด เป็นตัวแทนในการนำมาวิเคราะห์ โดยเลือกช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2539 และสำหรับเนื้อหา นั้น จะคัดเลือกเฉพาะเนื้อหาข่าว และภาพข่าวเกี่ยวกับการละเมิดเด็กที่ปรากฏในหน้าหนึ่งเท่านั้น

1.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือพิมพ์นั้น ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมทั้งเนื้อหาข่าวและภาพข่าวเกี่ยวกับการละเมิดเด็ก ที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์กรอบ่าย ฉบับ 4 ดาว ของหนังสือพิมพ์ 3 ชื่อฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และข่าวสด ทุกฉบับที่มีข่าวดังกล่าวในปี พ.ศ. 2539 โดยเลือกข่าวเกี่ยวกับการละเมิดเด็กในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันทุกข่าวในปี 2539

2. การแจกแจงและการวิเคราะห์

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งเป็นเทคนิคการวิจัย ที่พยายามจะบรรยายเนื้อหาของข้อความหรือเอกสาร โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณอย่างเป็นระบบ และเน้นสภาพวัตถุวิสัย (Objectivity) (Berelson, 1971) การบรรยายนี้จะเน้นที่เนื้อหาตามที่ปรากฏในข้อความ พิจารณาจากเนื้อหา โดยผู้วิจัยไม่มีอคติหรือความรู้สึกของตัวเองเข้าไปพัวพัน ไม่เน้นการตีความหรือหาความหมายที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง หรือความหมายระหว่างบรรทัด (สุภางศ์ จันทวานิช, 2534) ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะกำหนดตาราง เพื่อใช้เป็นตารางการจำแนกข้อมูล กำหนดหน่วยของการแจกแจง และวิธีการแจกแจงในการวิเคราะห์เนื้อหา

2.1 หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (The Unit of Content Analysis)

หน่วยของการวิเคราะห์เนื้อหา จะช่วยให้การวิเคราะห์เนื้อหา สามารถอธิบายได้ในเชิงปริมาณ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดหน่วยไว้ดังนี้ คือ

- แนวคิดหลัก (theme) ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดหลักเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะกำหนดเกณฑ์ ใช้ความคิดหลักเป็นตัววิเคราะห์ แยกแยะ เพื่อทำการแบ่งประเภท เพื่อค้นหาแนวคิดหลักที่ปรากฏอยู่ในข้อความ หรือประโยคของข่าวเกี่ยวกับการละเมิดเด็ก ที่ปรากฏในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ในส่วนที่ใช้ แนวคิดหลัก คือ การแยกแยะ ลักษณะการพาดหัว องค์ประกอบข่าว สำนวนภาษา และแหล่งข่าว
- รายละเอียด (Item) ผู้วิจัยจะใช้ "รายละเอียด" เป็นเครื่องมือในเรื่องหน่วยที่จะใช้วิเคราะห์ในส่วนของการหาปริมาณประเด็นข่าว เช่น หนังสือพิมพ์ 3 ชื่อฉบับ นำเสนอประเด็นข่าวใดมากน้อยกว่ากัน เช่น เป็นประเด็นด้านปัญหาสังคม หรือ เป็นประเด็นความรุนแรงทางเพศ และจะใช้ "รายละเอียด" เป็นเครื่องมือในการหาข้อสรุปในปริมาณความถี่ของลักษณะข่าวในประเด็นต่างๆ ของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับ ว่ามีลักษณะอย่างไร เช่น

ในประเด็นข่าวความรุนแรงทางเพศนั้น เป็นการฆ่า่มขืน หรือเป็นการอนาจาร และ ประเด็นข่าวปัญหาสังคม มีลักษณะอย่างไร เช่น เป็นปัญหาเด็กเร่ร่อน หรือ ปัญหาการใช้แรงงานเด็ก เป็นต้น และใช้รายเรื่องในส่วนของการหาคุณลักษณะทางประชากรของเด็กที่ตกเป็นข่าวเกี่ยวกับการละเมิด ในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัวเด็ก

2.2 หน่วยที่ใช้ในการนับ (The Unit of Enumeration)

ผู้วิจัยจะใช้ความถี่ (frequency) เป็นหน่วยที่ใช้ในการนับ โดยการนับความถี่ของการปรากฏข่าวเกี่ยวกับการละเมิดเด็กที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ในช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้เบื้องต้น คือ ช่วงระยะเวลาวันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2539 ของหนังสือพิมพ์ 3 ชื่อฉบับ เพื่อตรวจสอบปริมาณของข่าวประเภทนี้ มีความถี่ของการปรากฏมากน้อยเพียงใด อีกทั้งทำการสำรวจคุณลักษณะพื้นฐานทางประชากรของเด็กที่เป็นข่าว ว่ามีการปรากฏในลักษณะใด โดยพิจารณาในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งผู้วิจัยจะทำการนับจำนวนครั้งของความถี่การปรากฏข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท ผู้วิจัยจะนับขึ้นข่าวแต่ละข่าว โดยที่ข่าวนั้นอาจเป็นข่าวเดียวกัน โดยหนังสือพิมพ์นำเสนอติดต่อกันหลายวัน ก็จะนับเป็นความถี่ของการปรากฏข่าวนั้นๆ เป็นครั้งๆ ไป

2.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์เนื้อหาที่มีการแจกแจงความถี่เป็นปริมาณนั้น จำเป็นต้องทดสอบความเชื่อมั่นของการลงรหัส ผู้วิจัยจึงหาผู้ร่วมลงรหัสเพื่อทดสอบความเชื่อมั่น โดยเลือกบุคคล 3 ท่านคือ คุณชมพูนุท สวนกระต่าย คุณเกรียงชัย เหลืองภัทรเชวง และ คุณเรืองศิลป์ แก้วดอนรี นิสิตปริญญาโท ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จากนั้นให้แต่ละท่านลงรหัสในเครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยทำการสุ่มตัวอย่างข่าว ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำนวน 30 ข่าว จากนั้นจึงนำผลจากการลงรหัสมาตรวจสอบเพื่อหาความเชื่อมั่น โดยใช้หลักการคำนวณของ Hoisti (Budd, et al, 1976) ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังต่อไปนี้

สูตรคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

$$R = \frac{N(C_1, C_2, C_3, \dots, C_n)}{(C_1 + C_2 + C_3 + \dots + C_n)}$$

โดย R	หมายถึง	ค่าความเชื่อมั่น
C_1, C_2, C_3	หมายถึง	จำนวนประเด็นที่ผู้ลงรหัส 3 คนมีความเห็นตรงกัน
$C_1 + C_2 + C_3$	หมายถึง	จำนวนประเด็นทั้งหมดรวมกันที่ผู้ลงรหัสทั้ง 3 คนศึกษา
N	หมายถึง	จำนวนผู้ลงรหัส

ความเชื่อมั่นโดยค่าที่คำนวณได้ต้องมากกว่า 0.75 จึงจะถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่น่าเชื่อถือ

- การทดสอบความเชื่อมั่นของประเด็นข่าว จำนวน 30 ชิ้น ค่าความเชื่อมั่นแสดงผลดังนี้

$$3(C_{1,2,3}) = 3(28)$$

$$C_1 + C_2 + C_3 = 30 + 30 + 30$$

$$R = \frac{84}{90}$$

$$= 0.93$$

ในการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93 ถือว่ามีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ของ Hoisti

- การทดสอบความเชื่อมั่นของลักษณะการพาดหัว จำนวน 30 ชิ้น ค่าความเชื่อมั่นแสดงผล
ดังนี้

$$3(C1,2,3) = 3(26)$$

$$C1+C2+C3 = 30+30+30$$

$$R = \frac{78}{90}$$

$$= 0.86$$

ในการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.86 ถือว่ามีความเชื่อมั่น
ตามเกณฑ์ของ Hoisti

- การทดสอบความเชื่อมั่นขององค์ประกอบข่าว จำนวน 30 ชิ้น ค่าความเชื่อมั่นแสดงผล
ดังนี้

$$3(C1,2,3) = 3(26)$$

$$C1+C2+C3 = 30+30+30$$

$$R = \frac{78}{90}$$

$$= 0.86$$

ในการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.86 ถือว่ามีความเชื่อมั่น
ตามเกณฑ์ของ Hoisti

- การทดสอบความเชื่อมั่นของสำนวนภาษา จำนวน 30 ชิ้น ค่าความเชื่อมั่นแสดงผล
ดังนี้

$$3(C_{1,2,3}) = 3(25)$$

$$C_1+C_2+C_3 = 30+30+30$$

$$R = \frac{75}{90}$$

$$= 0.83$$

ในการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.83 ถือว่ามีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ของ Hoisti

- การทดสอบความเชื่อมั่นของแหล่งข่าว จำนวน 30 ชิ้น ค่าความเชื่อมั่นแสดงผลดังนี้

$$3(C_{1,2,3}) = 3(26)$$

$$C_1+C_2+C_3 = 30+30+30$$

$$R = \frac{78}{90}$$

$$= 0.86$$

ในการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.86 ถือว่ามีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ของ Hoisti